

Sygn. akt V CZ 10/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa A. F. S.A. w P.

przeciwko V.- E. Sp. z o.o. w M.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego V.- E. Sp. z o.o. w M.

przeciwko A. F. S.A. w P.

o zapłatę

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 9 kwietnia 2015 r.,

zażalenia strony pozwanej - powódki wzajemnej na postanowienie

Sądu Apelacyjnego

z dnia 18 listopada 2014 r.,

oddala zażalenie i zasądza od powódki wzajemnej V.- E. Sp. z o.o. w M. na rzecz pozwanej wzajemnej A. F. S.A. w P. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny, powołując jako podstawę prawną art. 398⁶ § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną pozwanej (powódki wzajemnej) V.- E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 listopada 2014 r. w części zaskarżającej rozstrzygnięcie o powództwie wzajemnym. Sąd wskazał, że skarga w tej części była niedopuszczalna, ponieważ wartość przedmiotu zaskarżenia dla powództwa wzajemnego wynosiła 17.614 zł, była więc niższa od 50.000 zł wymaganej przez art. 398² § 1 k.p.c.

Powódka wzajemna zaskarżyła postanowienie w całości zażaleniem opartym na zarzucie błędnej wykładni art. 19 § 1 w zw. z art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., a także art. 398² § 1 w zw. z art. 204 § 1 k.p.c., a ponadto na zarzucie niewłaściwego zastosowania art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. Domagała się uchylenia tego orzeczenia i zasądzenia na jej rzecz od powódki (pозwanej wzajemnej) A. F. Spółki Akcyjnej w P. kosztów postępowania zażaleniowego.

Powódka (pозwana wzajemna) wniosła o oddalenie zażalenia i przyznanie jej od przeciwniczki kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powódka wzajemna stoi na stanowisku, że w rozpatrywanej sprawie pomiędzy powództwem głównym a wzajemnym zachodzi związek uzasadniający zsumowanie wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie z powództwa głównego (o zapłatę kwoty 172.842,40 zł) i wzajemnego o zapłatę kwoty 17.613,60 zł. Związek ten polega na odwrotnej zależności tego rodzaju, że oddalenie jednego z roszczeń skutkować będzie uwzględnieniem drugiego.

Nie negując występowania wskazanego powiązania stwierdzić należy, że nie jest to przesłanka uzasadniająca zsumowanie wartości roszczeń zaskarżonych skargą kasacyjną. W przypadku wytoczenia powództwa wzajemnego następuje połączenie w jednej sprawie dwóch samodzielnych procesów, w których strony pozostają w odmiennej konfiguracji podmiotowej. Materialno-prawne

powiązanie między dochodzonymi roszczeniami lub możliwość ich potrącenia są koniecznymi przesłankami dopuszczalności zgłoszenia powództwa wzajemnego, przewidzianymi w art. 204 § 1 k.p.c. Wspólne rozpoznawanie dwóch powiązanych sporów, z których każdy dotyczy roszczeń innego podmiotu, nie odpowiada stanowi przewidzianemu w art. 21 k.p.c., stosowanym odpowiednio w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. Przepis ten nakazuje przy określaniu wartości przedmiotu sporu (odpowiednio przedmiotu zaskarżenia) zsumować wartości roszczeń dochodzonych jednym pozwem, a więc roszczeń tego samego podmiotu. Przedmiotem skargi kasacyjnej pozwanej - powódki wzajemnej są jednak dwa różne roszczenia dochodzone różnymi pozwami przez różne podmioty. Skarga kasacyjna odnosi się do rozstrzygnięcia dwóch spraw, mieści więc w sobie w rzeczywistości dwie skargi kasacyjne. W każdej z tych skarg oddzielnie należy wskazać wartość przedmiotu zaskarżenia, od której zależy dopuszczalność skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2007 r., II PZ 81/06, OSNP 2008/9-10/135 oraz z dnia 25 listopada 2011 r., V CSK 89/11, nie publ. poza baza Lex nr 1102550). Jest to sytuacja procesowa zbliżona do występującej w wypadku połączenia spraw do wspólnego rozpoznania i wyrokowania na podstawie art. 219 k.p.c. Połączone sprawy nie tracą samodzielności, wobec czego ocena dopuszczalności skargi kasacyjnej przeprowadzana jest w każdej z nich odrębnie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2000 r., II CZ 173/99, nie publ.; z dnia 31 maja 2006 r., IV CZ 41/06, nie publ.; z dnia 15 lutego 2008 r., I CZ 148/07, nie publ.; z dnia 26 listopada 2010 r., IV CZ 89/10, nie publ.).

Ponieważ nie budzi wątpliwości, że w sprawie z powództwa wzajemnego wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekracza progu kwotowego przewidzianego w art. 398² § 1 k.p.c., odrzucenie skargi kasacyjnej w części zaskarżającej orzeczenie wydane w tej sprawie było prawidłowe. Nie naruszało też prawa pozwanej wzajemnej do uzyskania ochrony prawnej, które w tym wypadku zagwarantowane jest w konstytucyjnie wymaganym dwustopniowym postępowaniu (art. 78 Konstytucji RP) i nie obejmuje nadzwyczajnego postępowania kasacyjnego.

Z przytoczonych względów zażalenie pozwanej - powódki wzajemnej podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c., a wysokość zasądzonej kwoty wyznacza § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 5 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).